

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

พ.ศ. . . . .

คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

บรรจุนโยบายกระทรวง ครั้งที่ ๖

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา

ฉ.พ. ๗๘/ ๒๕๓๕

เอกสารประกอบการพิจารณา

งานบริการค้ำคว้า ศูนย์บริการเอกสารและค้ำคว้า สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา โทร. ๒๕๖๒๖๑๘๑ - ๑๙๑ คอ ๒๓๓๒ - ๒๓๓๕

สารบัญ

1. สารสำคัญร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) 1
2. ภาคผนวก
  - สถานการณ์พลังงาน เป้าหมายการพัฒนาพลังงานและแนวทางในการอนุรักษ์พลังงาน 17
  - คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 140/2534 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ 23
  - แผนงานการอนุรักษ์พลังงานของประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 26

จินดา ประสมทรัพย์

วิทยากร 4

รุ่งอรุณ สังข์สวน

วิทยากร 4

ผู้รับผิดชอบ

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

เหตุผล

เนื่องจากความต้องการใช้พลังงานเพื่อตอบสนองการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง อันเป็นภาระแก่ประเทศในการลงทุนเพื่อจัดหาพลังงานทั้งในและนอกประเทศไว้ใช้ตามความต้องการที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวและปัจจุบัน การดำเนินการอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้เกิดการผลิตและการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนก่อให้เกิดการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพและวัสดุที่ใช้ในการอนุรักษ์พลังงานขึ้นภายในประเทศ นั้น ยังไม่สามารถเร่งรัดดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้ สมควรกำหนดมาตรการในการกำกับ ดูแล ส่งเสริม และช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้พลังงาน โดยมีการกำหนดนโยบายอนุรักษ์พลังงานเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน การตรวจสอบและวิเคราะห์การอนุรักษ์พลังงานวิธีปฏิบัติในการอนุรักษ์พลังงาน การกำหนดระดับการใช้พลังงานในเครื่องจักรและอุปกรณ์ การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์พลังงานเพื่อการอุดหนุนช่วยเหลือในการอนุรักษ์พลังงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อมจากการใช้พลังงาน ตลอดจนการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับพลังงาน และกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พลังงาน หรือผลิตเครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงหรือวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

1. ความหมายของคำ

"พลังงาน" หมายความว่า เชื้อเพลิง ความร้อนและไฟฟ้า

"เชื้อเพลิง" หมายความว่า ถ่านหิน หินน้ำมัน ทรายน้ำมัน น้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติ

ก๊าซเชื้อเพลิง เชื้อเพลิงสังเคราะห์ ฟืน แกลบ กากอ้อย และสิ่งอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

"น้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา และน้ำมันที่คล้ายกันหรือน้ำมันสำหรับเครื่องยนต์ที่คล้ายกัน และให้หมายความรวมถึง ก๊าซและยางมะตอย

"ก๊าซ" หมายความว่า ก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ใช้เป็นก๊าซหุงต้มหรือก๊าซไฮโดรคาร์บอนเหลว ซึ่งได้แก่ โพรเพน โพรพิลีน นอร์มัลบิวเทน ไอโซ-บิวเทน หรือบิวทีนส์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันเป็นส่วนใหญ่

"โรงกลั่น" หมายความว่า โรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่ผลิตและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงภายในราชอาณาจักร และหมายความรวมถึงโรงแยกก๊าซในราชอาณาจักรที่ผลิตและจำหน่ายก๊าซเพื่อใช้ในราชอาณาจักรและโรงงานอุตสาหกรรมเคมีปิโตรเลียมและสารละลายด้วย

"คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ" หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

"อนุรักษ์" หมายความว่า ผลิตและใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

"การตรวจสอบ" หมายความว่า การสำรวจ ตรวจสอบ และเก็บข้อมูล

"โรงงาน" หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

"เจ้าของโรงงาน" หมายความว่า ผู้รับผิดชอบดำเนินงานโรงงานด้วย

"อาคาร" หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

"เจ้าของอาคาร" หมายความว่า บุคคลอื่นซึ่งครอบครองอาคารด้วย

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์พลังงาน

"คณะกรรมการกองทุน" หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์

พลังงาน

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานมอบหมาย

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน

2. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(1) เสนอนโยบาย เป้าหมาย หรือมาตรการเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานต่อคณะรัฐมนตรี

(2) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการออกพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 8 และมาตรา 19

(3) ให้คำแนะนำในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา 9 มาตรา 11 มาตรา 19 และ

(4) กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายเงิน
กองทุน

(5) ให้ความเห็นชอบชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่ต้องส่งเข้ากองทุนตามมาตรา 28 (5)

(6) ให้ความเห็นชอบอัตราค่าขนส่งเงินเข้ากองทุนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา 35
มาตรา 36 และมาตรา 37

(7) ให้ความเห็นชอบอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษตามมาตรา 43

(8) กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการให้การส่งเสริมและช่วยเหลือแก่โรงงาน
อาคาร ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูง และผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์
พลังงานตามมาตรา 40

(9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 4)

3. หนังสือหรือคำสั่งที่มีถึงบุคคลใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำส่งในระหว่าง
เวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือเวลาทำการของบุคคลนั้น หรือส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
ถ้าไม่อาจส่งตามวิธีดังกล่าว ให้ส่งโดยวิธีปิดหนังสือ หรือคำสั่งไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่ สำนักงาน
หรือบ้านที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรครั้งสุดท้ายหรือจะโฆษณา
ข้อความย่อในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเป็นปกติในท้องถิ่นนั้นก็ได้ เมื่อส่งตามวิธีข้างต้นแล้วเมื่อเวลาสว่างพ้น
ไปเจ็ดวัน ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือ หรือคำสั่งนั้นแล้ว

4. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษา
การตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตนและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงานมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงและกำหนดกิจการอื่น
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

การอนุรักษ์พลังงานในโรงงาน

5. การอนุรักษ์พลังงานในโรงงานได้แก่ การดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) การปรับปรุงประสิทธิภาพของการเผาไหม้เชื้อเพลิง

(2) การป้องกันการสูญเสียพลังงาน

(3) การนำพลังงานที่เหลือจากการใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่

(4) การเปลี่ยนไปใช้พลังงานอีกประเภทหนึ่ง

(5) การปรับปรุงการใช้ไฟฟ้าด้วยวิธีปรับปรุงตัวประกอบกำลังไฟฟ้าการลดความต้องการพลังไฟฟ้าสูงสุดในช่วงความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุดของระบบการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าให้เหมาะสมกับภาระและวิธีการอื่น

(6) การใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงและวัสดุที่ช่วยในการอนุรักษ์พลังงาน

(7) การอนุรักษ์พลังงานโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

6. การกำหนดโรงงานประเภทใด ขนาด ปริมาณการใช้พลังงาน หรือวิธีการใช้พลังงาน ใดให้เป็นโรงงานควบคุม ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

โรงงานควบคุมแห่งใด ประสงค์จะไม่ดำเนินงานในลักษณะเป็นโรงงานควบคุมตามที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกา เป็นเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน เจ้าของโรงงานนั้นอาจมีคำขอให้อธิบดีถอนชื่อของ โรงงานนั้นออกจากกรเป็นโรงงานควบคุมได้ และให้อธิบดีพิจารณาและมีหนังสือแจ้งผลให้เจ้าของโรงงาน ทราบโดยไม่ชักช้า (มาตรา 8)

7. เจ้าของโรงงานควบคุมต้องอนุรักษ์พลังงานและตรวจสอบวิเคราะห์การใช้พลังงาน ในโรงงานของตนให้เป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่รัฐมนตรีออกโดย คำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (มาตรา 9)

8. ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของโรงงานควบคุมรายใดแจ้ง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้พลังงานเพื่อตรวจสอบให้การอนุรักษ์พลังงานเป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 9 และให้เจ้าของโรงงานควบคุมรายนั้นปฏิบัติตาม ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนั้น (มาตรา 10)

9. นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในมาตรา 10 ให้เจ้าของโรงงานควบคุมมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงานซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา 13 อย่างน้อยหนึ่งคน ประจำที่โรงงานควบคุมแต่ละแห่ง

(2) ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต การใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงานให้แก่กรมพัฒนา และส่งเสริมพลังงาน ตามแบบและระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

(3) จัดให้มีสมุดบันทึกการใช้พลังงาน การติดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ ที่มีผลต่อการใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(4) กำหนดเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงานของโรงงานควบคุมและส่งให้แก่กรมพัฒนา และส่งเสริมพลังงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

(5) ตรวจสอบและวิเคราะห์การปฏิบัติตามเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามมาตรา นี้ให้รัฐมนตรีออกโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงาน แห่งชาติ (มาตรา 11)

10. เจ้าของโรงงานควบคุมต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงานและแจ้งให้อธิบดีทราบ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดโรงงานควบคุมตามมาตรา 8 ใช้บังคับ (มาตรา 12)

11. ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและมีประสบการณ์การทำงานในโรงงาน อย่างน้อยสามปี โดยมีผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามการรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุม

(2) เป็นผู้ได้รับปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์หรือทางวิทยาศาสตร์ โดยมีผลงานด้านการ อนุรักษ์พลังงานตามการรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุม

(3) เป็นผู้สำเร็จการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์พลังงานหรือการฝึกอบรมที่มีวัตถุประสงค์ คล้ายคลึงกันที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานจัดขึ้นหรือให้ความเห็นชอบ

การรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุมตาม (1) และ (2) ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดี กำหนด (มาตรา 13)

12. ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) บำรุงรักษาและตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้พลังงานเป็น ระยะเวลา ๆ

(2) ปรับปรุงวิธีการใช้พลังงานให้เป็นไปตามหลักการอนุรักษ์พลังงาน

(3) รับรองข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต การใช้พลังงาน และการอนุรักษ์พลังงาน ที่เจ้าของ โรงงานควบคุมส่งให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน

(4) ควบคุมดูแลการบันทึกรายการในสมุดบันทึกการใช้พลังงาน การติดตั้งหรือเปลี่ยนแปลง เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่มีผลต่อการใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงาน

(5) ช่วยเจ้าของโรงงานควบคุมในการกำหนดเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน ของ โรงงานควบคุม

(6) รับรองผลการตรวจสอบวิเคราะห์การปฏิบัติตามเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน

(7) รับรองผลการกระทำหรือการปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีตามมาตรา 16 หรือที่ได้สั่งตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 14)

13. เจ้าของโรงงานควบคุมต้องเก็บรักษาสมุดบันทึกการใช้พลังงานการติดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่มีผลต่อการใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงานไว้ประจำ ณ โรงงานควบคุม เพื่อประโยชน์ในการใช้งาน และในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่

14. เมื่อเจ้าของโรงงานควบคุมส่งเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน ให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานแล้ว ถ้าอธิบดีเห็นว่าเป้าหมาย และแผนอนุรักษ์พลังงานดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้อธิบดีออกคำสั่งให้เจ้าของโรงงานควบคุมแก้ไขเป้าหมาย และแผนอนุรักษ์พลังงานนั้น ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 9 ได้ และให้เจ้าของโรงงานควบคุมดำเนินการตามคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง (มาตรา 16)

การอนุรักษ์พลังงานในอาคาร

15. การอนุรักษ์พลังงานในอาคารได้แก่การดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) การลดความร้อนจากแสงอาทิตย์ที่เข้ามาในอาคาร
- (2) การปรับอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการรักษาอุณหภูมิภายในอาคารให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม
- (3) การใช้วัสดุก่อสร้างอาคารที่จะช่วยอนุรักษ์พลังงาน ตลอดจนการแสดงคุณภาพของวัสดุก่อสร้างนั้น ๆ
- (4) การใช้แสงสว่างในอาคารอย่างมีประสิทธิภาพ
- (5) การใช้และการติดตั้งเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัสดุที่ก่อให้เกิดการอนุรักษ์พลังงานในอาคาร
- (6) การใช้ระบบควบคุมการทำงานของเครื่องจักรและอุปกรณ์
- (7) การอนุรักษ์พลังงานโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

16. การกำหนดอาคารประเภทใด ขนาด ปริมาณการใช้พลังงานและวิธีการใช้พลังงานอย่างใดให้เป็นอาคารควบคุมให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่โรงงานควบคุมแห่งใด ประสงค์จะไม่ดำเนินการในลักษณะเป็นโรงงานควบคุมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เป็นเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน เจ้าของโรงงานนั้นอาจมีคำขอให้อธิบดีถอนชื่อของโรงงานนั้น ออกจากการเป็นโรงงานควบคุมได้ ในกรณีที่มีคำขอดังกล่าว ให้อธิบดีพิจารณาและมีหนังสือแจ้งผลให้เจ้าของโรงงานทราบโดยไม่ชักช้า

17. เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงานในอาคารควบคุมให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

(1) ค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของอาคารและการใช้พลังงานในอาคาร

(2) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินหาค่าการถ่ายเทความร้อนของวัสดุ ก่อสร้างอาคาร และค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของอาคาร และการใช้พลังงานในอาคาร

(3) มาตรฐานการปรับอากาศและการทำน้ำร้อนในอาคาร (มาตรา 19)

18. ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา 19 ถ้าคณะกรรมการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารได้พิจารณาให้ความเห็นชอบที่จะนำมาใช้บังคับกับการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วยแล้วให้ถือว่ากฎกระทรวงดังกล่าวมีผลเสมือนเป็นกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และให้บรรดาผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลให้การก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารเป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าว และในกรณีเช่นว่านี้ แม้ว่าอาคารที่เข้าลักษณะเป็นอาคารควบคุมจะอยู่ในท้องที่ที่ยังมิได้มีพระราชกฤษฎีกาใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารก็ตาม ให้ถือว่าอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วย ทั้งนี้ เฉพาะในขอบเขตที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

19. เจ้าของอาคารควบคุมต้องอนุรักษ์พลังงานและตรวจสอบวิเคราะห์การใช้พลังงานในอาคารของตนให้เป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 19

ให้นำมาตรา 10 มาใช้บังคับแก่เจ้าของอาคารควบคุมโดยอนุโลม (มาตรา 21)

20. ให้นำมาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 15 และมาตรา 16 มาใช้บังคับแก่เจ้าของอาคารควบคุม และให้นำมาตรา 13 และมาตรา 14 มาใช้บังคับแก่ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานของเจ้าของอาคารควบคุม แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม (มาตรา 22)

การอนุรักษ์พลังงานในอุปกรณ์เครื่องจักร และวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน

21. เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงานในอุปกรณ์เครื่องจักรและเพื่อส่งเสริมให้มีการใช้วัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) กำหนดอุปกรณ์ตามประเภท ขนาด ปริมาณการใช้พลังงาน อัตราการใช้สิ้นเปลืองพลังงาน และประสิทธิภาพการใช้พลังงานอย่างใด เป็นอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูง

(2) กำหนดวัสดุตามประเภท คุณภาพ และมาตรฐานอย่างใดเป็นวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน

ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงหรือวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงานมีสิทธิได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตามมาตรา 40 (มาตรา 23)

กองทุนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์พลังงาน

22. ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า "กองทุนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์พลังงาน" ในกระทรวงการคลัง เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายช่วยเหลือหรืออุดหนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน โดยประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (1) เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามจำนวนที่นายกรัฐมนตรีกำหนด
- (2) เงินที่เรียกเก็บจากน้ำมันเชื้อเพลิงที่จัดเก็บตามมาตรา 35 มาตรา 36 และมาตรา 37
- (3) เงินค่าธรรมเนียมพิเศษที่จัดเก็บตามมาตรา 42
- (4) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นคราว ๆ
- (5) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากภาคเอกชน หรือองค์การระหว่างประเทศทั้งภายในและภายนอกประเทศ

- (6) เงินจากดอกผลและผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุนนี้

ให้กระทรวงการคลังเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุนและดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

23. เงินกองทุนให้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนสำหรับการลงทุนและดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงานหรือการแก้ไขปัญหาสีเขียวจากการใช้พลังงาน ของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
- (2) เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนแก่เอกชนสำหรับการลงทุนและดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงานหรือเพื่อการแก้ไขปัญหาสีเขียวจากการใช้พลังงาน
- (3) เป็นเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา หรือองค์กรเอกชนในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) โครงการทางด้านการอนุรักษ์พลังงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสีเขียวจากการพัฒนาและการใช้พลังงาน

(ข) การค้นคว้า วิจัย การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา การส่งเสริมและการอนุรักษ์พลังงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหาสีเขียวจากการพัฒนาและการใช้พลังงาน และเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและวางแผนพลังงาน

(ค) โครงการสาธิต หรือโครงการริเริ่มที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานหรือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาสีเขียวจากการพัฒนาและการใช้พลังงาน

(ง) การศึกษา การฝึกอบรม และการประชุมเกี่ยวกับพลังงาน

(จ) การโฆษณา การเผยแพร่ข้อมูล และการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการพัฒนา การส่งเสริมและการอนุรักษ์พลังงาน และการป้องกันและแก้ไขปัญหาสีเขียวจากการพัฒนาและการใช้ พลังงาน

(4) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 25)

24. องค์กรเอกชนที่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนเป็นเงินช่วยเหลือ หรือเงิน อุดหนุนแก่เอกชนสำหรับการลงทุน และดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงาน หรือเพื่อการแก้ไขปัญหาสีเขียวจาก การใช้พลังงานต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้อง โดยตรงกับการอนุรักษ์พลังงานหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาสีเขียวจากการพัฒนาหรือการใช้พลังงาน และมีได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการประกอบกิจกรรมดังกล่าว

25. ให้มีคณะกรรมการกองทุนคณะหนึ่งประกอบด้วย รัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เลขาธิการ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน อธิบดีกรมโยธาธิการ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และเลขาธิการคณะกรรมการนโยบาย พลังงานแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

26. ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เสนอแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายเงิน กองทุนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา 25 ต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(2) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา 25 ทั้งนี้ ตามแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดตาม แนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายเงินกองทุน

(3) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการขอจัดสรร ของเงินช่วยเหลือ หรือ ขอเงินอุดหนุนจากกองทุน

(4) กำหนดอัตราการส่งเงินเข้ากองทุนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(5) กำหนดชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(6) กำหนดวิธีปฏิบัติในการส่งเงินเข้ากองทุน

(7) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(8) พิจารณานุมัติคำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามมาตรา 40 ตามแนวทางหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดตามมาตรา 4 (8)

(9) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือ

(10) ปฏิบัติการอันใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดตาม (3) (4) (5) (6) (7) และ (9) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 28)

27. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

28. นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 29 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(4) เป็นบุคคลล้มละลาย

(5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

29. ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

30. ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบตามวาระแล้วแต่ยังมิได้มีการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

31. การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการ คนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด (มาตรา 33)

32. ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย ตลอดจนเชิญบุคคลใด ๆ มาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็นได้

ให้นำมาตรา 33 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

33. ให้ผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรส่งเงินเข้า กองทุนตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรในอัตราที่คณะกรรมการกองทุน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และการส่งเงินเข้ากองทุนดังกล่าว ให้ส่งแก่ผู้รับชำระภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ทำในราชอาณาจักร พร้อมกับการชำระภาษีสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง ถ้ามีทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมสรรพสามิตกำหนด (มาตรา 35)

34. ให้ผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในราชอาณาจักรส่งเงินเข้ากองทุนตามปริมาณน้ำมัน เชื้อเพลิงที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักรในอัตราที่คณะกรรมการกองทุน โดยความเห็นชอบของคณะ กรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และการส่งเงินเข้ากองทุน ดังกล่าว ให้ส่งแก่ผู้รับชำระอากรขาเข้าพร้อมกับการชำระค่าภาษีอากรสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น ถ้ามี ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมศุลกากรกำหนด (มาตรา 36)

35. ให้ผู้ซื้อหรือได้มาซึ่งก๊าซจากผู้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมซึ่งเป็นผู้ผลิตได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติ ส่งเงินเข้ากองทุนในอัตราที่คณะกรรมการกองทุน โดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และการส่งเงิน เข้ากองทุนดังกล่าว ให้ยื่นรายการแจ้งชนิดและปริมาณก๊าซดังกล่าวแก่ผู้รับชำระค่าภาคหลวงก๊าซพร้อมกับการชำระค่าภาคหลวงสำหรับก๊าซถ้ามี ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมทรัพยากรธรณีกำหนด (มาตรา 37)

36. ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา 35 มาตรา 36 หรือมาตรา 37 ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่ง ให้กรมสรรพสามิตสำหรับผู้ผลิต น้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักร กรมศุลกากรสำหรับผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง และกรมทรัพยากรธรณีสำหรับผู้ซื้อหรือได้มาซึ่งก๊าซจากผู้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียม ซึ่งเป็นผู้ผลิตได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการให้มีการดำเนินการตามมาตรา 57 โดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนไม่ส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่งหรือส่งภายหลัง ระยะเวลาที่กำหนด นอกจากจะมีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้แล้วให้เสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสาม ต่อเดือนของจำนวนเงินดังกล่าวตั้งแต่วันที่ครบกำหนดส่งและให้ถือว่าเงินเพิ่มนี้เป็นเงินที่ต้องส่งเข้ากองทุนด้วย

ในการคำนวณระยะเวลาตามวรรคสอง เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

37. เงินที่ส่งเข้ากองทุนตามมาตรา 35 มาตรา 36 และมาตรา 37 ให้ถือเป็นรายจ่าย ตามประมวลรัษฎากร

มาตรการส่งเสริมและช่วยเหลือ

38. โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่จะต้องจัดให้มีการอนุรักษ์พลังงาน รวมทั้งมีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุที่จำเป็นเพื่อการนั้น ๆ หรือผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงหรือ วัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์ มีสิทธิ ขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการได้ดังต่อไปนี้

(1) ขอรับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

(2) ขอรับเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนจากกองทุนดังต่อไปนี้

- เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนสำหรับการลงทุนและดำเนินงาน ในการอนุรักษ์พลังงาน หรือการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม จากการใช้พลังงานของส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือ

- เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนแก่เอกชนสำหรับการลงทุน และดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงาน หรือเพื่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการใช้พลังงาน

เจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานหรืออาคาร ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจที่ไม่มีหน้าที่ ต้องจัดให้มีการอนุรักษ์พลังงานตามวรรคหนึ่ง แต่ประสงค์ที่จะจัดให้มีระบบอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องใช้ ของตนเองเพื่อทำการอนุรักษ์พลังงาน ให้มีสิทธิ ขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตาม วรรคหนึ่งได้ (มาตรา 40)

39. คำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตามมาตรา 40 ให้ยื่นต่อคณะกรรมการกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาอนุมัติคำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามแนวทาง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดตามมาตรา 4 (8) และแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการกองทุนในการส่งเสริมหรือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลือต่อไป

ค่าธรรมเนียมพิเศษ

40. เมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 9 หรือมาตรา 19 มีผลใช้บังคับ ถ้าเจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าว เจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุม แล้วแต่กรณี จะต้องมีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้า ซึ่งเป็นค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าที่เรียกเก็บจากโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมตามปริมาณไฟฟ้าที่ซื้อหรือได้มาจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยให้ถือว่ามิผลบังคับเช่นเดียวกับการเรียกเก็บค่าไฟฟ้าตามกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้านครหลวง หรือกฎหมายการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แล้วแต่กรณี (มาตรา 42)

41. ให้คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างอัตราค่าไฟฟ้าที่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมชำระให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กับต้นทุนของประเทศในการผลิตและจ่ายไฟฟ้าจำนวนดังกล่าวให้แก่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุม

42. เมื่อมีกรณีที่ต้องดำเนินการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามมาตรา 42 ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุมที่จะต้องชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าทราบ และให้ภาระการชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าเริ่มมีผลตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือนถัดไปนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอธิบดี

ให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นผู้จัดเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าจากโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่ซื้อหรือได้มาจากตน พร้อมกับการจัดเก็บค่าไฟฟ้าปกติประจำเดือน และนำส่งกองทุนภายในสามสิบวันนับจากวันที่ได้รับค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้า (มาตรา 44)

43. ในระหว่างที่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมต้องชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามหมวดนี้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาวิธีสิทธิการขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือแก่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมนั้นเป็นการชั่วคราวได้ หรือให้ระงับ หรือลดการให้การส่งเสริมหรือช่วยเหลือเป็นการชั่วคราวในกรณีที่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมดังกล่าวได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลืออยู่แล้วได้ตามที่เห็นสมควร

44. เมื่อโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่ค้างชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 9 หรือมาตรา 19 แล้ว ให้แจ้งให้อธิบดีทราบ เมื่ออธิบดีได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้อธิบดีพิจารณาภายในสามสิบวันว่าโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมดังกล่าวได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 9 หรือมาตรา 19 หรือไม่ ในกรณีที่ได้มีการปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวแล้วให้อธิบดีมีคำสั่งยุติการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าและมีหนังสือแจ้งให้โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมทราบและยุติการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้า ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือนถัดไป

พนักงานเจ้าหน้าที่

45. เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) มีหนังสือเรียกเจ้าของโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมมาให้ด้วยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใด ๆ เพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(2) เข้าไปในโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบหรือดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจสอบเอกสารบันทึกสภาพโรงงาน อาคาร เครื่องจักร และอุปกรณ์ และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พลังงานในโรงงานและอาคาร รวมตลอดถึงการปฏิบัติงานของบุคคลใด ๆ ในสถานที่นั้น และให้มีอำนาจนำเครื่องจักร อุปกรณ์ หรือวัสดุปริมาณพอสมควรเท่าที่เป็นไปได้ไปเป็นตัวอย่างเพื่อการตรวจสอบได้ (มาตรา 47)

46. ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 47 (2) ให้เจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุม ตลอดจนบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องหรืออยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกตามสมควร

47. ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง และบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอุทธรณ์

48. ผู้ได้รับหนังสือแจ้งผลตามมาตรา 8 วรรคสาม หรือผู้ได้รับคำสั่งตามมาตรา 16 วรรคหนึ่งผู้ใด ไม่เห็นด้วยกับหนังสือแจ้งหรือคำสั่งดังกล่าวให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือได้รับคำสั่ง และให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานรอการดำเนินการไว้ก่อนจนกว่าจะมี คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีและแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้ยื่นคำร้องทราบแล้ว (มาตรา 50)

49. ผู้ได้รับหนังสือแจ้งตามมาตรา 44 วรรคหนึ่งผู้ใดไม่เห็นด้วยกับหนังสือแจ้งให้อุทธรณ์ ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุทุเลาการบังคับตามกฎหมาย เว้นแต่รัฐมนตรีจะเห็นสมควรให้มีการ ทุเลาการบังคับตามกฎหมายนั้นไว้ชั่วคราว (มาตรา 51)

50. การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 50 และมาตรา 51 ให้รัฐมนตรีพิจารณาโดยไม่ชักช้า และคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

บทกำหนดโทษ

51. เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีที่สั่งตามมาตรา 10 หรือเจ้าของ อาคารควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีที่สั่งตามมาตรา 10 ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตาม มาตรา 21 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

52. เจ้าของโรงงานควบคุม ไม่จัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงานซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา 13 อย่างน้อยหนึ่งคน ประจำที่โรงงานควบคุมแต่ละแห่งหรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติอย่างเดียวกัน ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 22 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน ห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 51)

53. เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 (2) (3) (4) หรือ (5) มาตรา 15 หรือมาตรา 16 วรรคสอง หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 (2) (3) (4) หรือ (5) มาตรา 15 หรือมาตรา 16 วรรคสอง ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 22 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

54. เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดรับรองผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา 13 (1) หรือ (2) อันเป็นเท็จหรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดรับรองผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา 13 (1) หรือ (2) ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 22 อันเป็นเท็จหรือผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน ของโรงงานควบคุมผู้ใดรับรองข้อเท็จจริงตามมาตรา 14 (3) (4) (6) หรือ (7) อันเป็นเท็จ

หรือผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน ของอาคารควบคุมผู้ได้รับรองข้อเท็จจริงตามมาตรา 14 (3) (4) (6) หรือ (7) ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 22 อันเป็นเหตุต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

55. ผู้ใดไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่งตามมาตรา 35 มาตรา 36 หรือมาตรา 37 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 57)

56. ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 47 (2) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

57. ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ หรือผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วยเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้น

58. บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในทางกฎหมายสามคนมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่ได้เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในการสอบสวนพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และ บุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามวรรคหนึ่ง ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

ภาคผนวก

สถานการณ์พลังงาน เป้าหมายการพัฒนาพลังงานและแนวพทในการอนุรักษ์พลังงาน

1. สรุปสถานการณ์พลังงานในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534)

1.1 ในปี 2534 มีการใช้พลังงาน (primary energy) ในปริมาณซึ่งเทียบเท่ากับน้ำมันดิบประมาณ 670,000 บาร์เรล/วัน ดังนี้

การใช้พลังงานในปี 2534 *

หน่วย : เทียบเท่ากับน้ำมันดิบ/วัน

	<u>ผลิตในประเทศ</u>	<u>นำเข้า</u>	<u>การใช้</u>	<u>การนำเข้า/การใช้ (%)</u>
พลังงานเชิงพาณิชย์	289	376	670	56.1%
น้ำมันเชื้อเพลิง	44	369	418	88.3%
ก๊าซธรรมชาติ	141	0	141	0%
ถ่านหิน	84	6	90	6.7%
พลังน้ำ/ไฟฟ้า	20	1	21	4.8%
พลังงานนอกแบบ	220	0	220	0%
ฟืน/ถ่าน	163	-	163	0%
ชานอ้อย	34	-	34	0%
แกลบ	22	-	22	0%
รวมทุกชนิด	509	376	890	42.2%

* เบื้องต้น

1.2 จากตารางข้างบนจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันประเทศไทยยังพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะพลังงานเชิงพาณิชย์ซึ่งนำเข้าจากต่างประเทศถึงร้อยละ 56 ทำให้ต้องเสียเงินตราต่างประเทศในการนำเข้าพลังงานปีละประมาณ 100,000 ล้านบาท

1.3 การขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในระดับสูงประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ความต้องการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วคือ เพิ่มจาก 338 พันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน ในปี 2529 เป็น 670 พันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน ในปี 2534หรือในอัตราร้อยละ 14.7

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ต่อปี โดยการใช้ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 62 เป็นการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ในขณะที่การผลิตพลังงานในประเทศมีเพียงวันละ 152 พันบาเรลน้ำมันดิบต่อวัน ในปี 2529 และเพิ่มเป็น 289 พันบาเรลน้ำมันดิบต่อวัน ในปี 2533 เท่านั้น และส่วนใหญ่เป็นก๊าซธรรมชาติและถ่านหิน

1.4 โดยเหตุที่ความต้องการใช้พลังงานในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่การผลิตมีจำนวนจำกัด จึงต้องมีการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศจำนวนมาก ทั้งนี้ เป็นการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเกือบทั้งหมด ทำให้สัดส่วนการนำเข้าต่อการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มสูงขึ้นจากร้อยละ 53.3 ในปี 2529 เป็นร้อยละ 56 ในปี 2534 เกินกว่าเป้าหมายที่จะลดการพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศให้เหลือร้อยละ 49 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของประเทศ

การผลิต การนำเข้า การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์

หน่วย : เทียบเท่าพันบาเรลน้ำมันดิบ/วัน
อัตราเพิ่ม (% ต่อปี)

	2524	2529	2534	แผนฯ 5	แผนฯ 6
การผลิต	29	152	289	39.3	13.7
การนำเข้า	215	180	376	-3.5	15.9
การใช้	247	338	670	6.5	14.7
การนำเข้า/การใช้ (%)	87.0%	53.3%	56.1%		

1.5 สถานการณ์พลังงานของประเทศที่ผ่านมา แสดงให้เห็นถึงปัญหาหลักของการพัฒนาพลังงานซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการพัฒนาในระยะต่อไป หากไม่มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม กล่าวคือความต้องการพลังงานเชิงพาณิชย์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับในช่วงปลายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 และในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 ราคาน้ำมันในตลาดโลกมีความไม่แน่นอนสูงมาก ซึ่งจะมีผลทำให้

(1) การพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น เพราะในช่วงสั้นไม่สามารถพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมในประเทศได้เพียงพอ ส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของประเทศ

(2) การลงทุนในการพัฒนาพลังงานเพิ่มขึ้นมาก ทำให้ภาระการลงทุนของรัฐเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย เนื่องจากการพัฒนาส่วนใหญ่ยังคงดำเนินการโดยภาครัฐบาล การเพิ่มบทบาทภาคเอกชนยังดำเนินการไปได้ช้าและอยู่ในขั้นเริ่มต้น

2. แนวทางและเป้าหมายการพัฒนาพลังงานในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น แนวนโยบายการพัฒนาพลังงานในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 จึงมุ่งที่จะจัดหาพลังงานให้เพียงพอับความต้องการ โดยพัฒนาแหล่งพลังงานในประเทศและร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านให้มากขึ้นในการจัดหาแหล่งต้นพลังงาน และในขณะเดียวกันจะจัดการและเร่งรัดให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่อนคลายการควบคุมเพื่อให้ระบบพลังงานเป็นไปตามกลไกตลาดและมีการแข่งขันมากที่สุด รวมทั้งสนับสนุนให้เอกชนมีส่วนร่วมลงทุนและดำเนินการมากขึ้น

การส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด นอกจากจะช่วยลดการลงทุนในการจัดหาพลังงานแล้ว ยังช่วยลดผลกระทบของการใช้พลังงานต่อสภาวะแวดล้อมอีกด้วย โดยแผนฯ 7 ได้ตั้งเป้าหมายเกี่ยวกับการใช้พลังงานดังนี้

(1) ลดอัตราการเพิ่มการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ของประเทศโดยส่วนรวม โดยให้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยในอัตราไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

(2) รักษาสัดส่วนการพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศให้อยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ 60 ในปี 2539

มาตรการหลักที่ระบุไว้ในแผนฯ 7 ได้แก่ มาตรการทางด้านราคา ซึ่งจะสร้างแรงจูงใจให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการกำหนดและปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ (เช่น การเร่งรัดการประกาศใช้ พรบ. การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน) การปรับปรุงและส่งเสริมบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้องและการส่งเสริมจิตสำนึกของประชาชน

3. แนวทางในการอนุรักษ์พลังงานของประเทศ

ในทัศนะของภาคเอกชนการอนุรักษ์พลังงานมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการด้านพลังงานเพื่อผลในการลดหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในการผลิตลง เป้าหมายของฝ่ายเอกชนจึงมุ่งไปที่การลดค่าใช้จ่ายในการผลิตเป็นหลัก ดังนั้นกลยุทธ์ที่จะดำเนินการให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพจึงควรใช้วิธีสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนหันมาลงทุนเพื่อการประหยัดพลังงานโดยอาศัยการประหยัดค่าใช้จ่ายในการผลิตเป็นหลักในการจูงใจ การลงทุนที่ให้ผลคุ้มค่าในเวลาไม่นานและให้ผลประโยชน์ในระยะยาวจะเป็นตัวกระตุ้นให้ภาคเอกชนริเริ่มดำเนินการเพื่อให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นมาเอง บทบาทของภาครัฐก็คือ การสร้างและใช้กลไกของรัฐในการให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้การดำเนินการในการประหยัดพลังงานของภาคเอกชนเป็นไป

อย่างได้ผล ส่งผลให้ประเทศชาติบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในที่สุด การใช้กลไกของรัฐในการควบคุม กำกับดูแล เพื่อให้รัฐสามารถดำเนินการตามนโยบายและบรรลุเป้าหมายตลอดจนให้สามารถติดตามและประเมินผลได้นั้น ควรมีเท่าที่จำเป็น

ในการดำเนินการเพื่อให้เกิดการประหยัดพลังงานนั้น รัฐจึงควรใช้มาตรการจูงใจเป็นมาตรการหลักหรือมาตรการนำ และใช้มาตรการควบคุมและกำกับดูแลเป็นมาตรการรองหรือมาตรการตาม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมการประหยัดพลังงานขึ้นในภาคเอกชน โดยการริเริ่มของภาคเอกชนเอง หลังจากนั้นรัฐจึงเข้าไปให้การสนับสนุน กำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อประโยชน์ในการวางนโยบายต่อไปดังนี้

3.1 มาตรการจูงใจ มาตรการจูงใจควรประกอบด้วยมาตรการด้านต่าง ๆ ดังนี้

(1) มาตรการด้านภาษี การให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีแก่ผู้ที่ประสงค์จะลงทุนในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในกิจการของตน จะเป็นตัวแรงให้มีการดำเนินการเร็วขึ้น เช่น การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเป็นกรณีทั่วไปสำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์และวัสดุที่ใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน เป็นต้น

(2) มาตรการด้านการเงิน

- การจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ
- การให้เงินอุดหนุน (rebate) เช่น ให้แก่ผู้ผลิตหรือผู้ใช้อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูง เป็นต้น
- การให้การสนับสนุนเงินทุนช่วยเหลือก่อนและหลังการดำเนินโครงการ เช่น การจัดทำการตรวจสอบพลังงาน (Energy audit) การศึกษาศักยภาพของการประหยัดพลังงานในโรงงาน เป็นต้น

(3) มาตรการด้านราคา ได้แก่การกำหนดราคาพลังงานให้สะท้อนถึงต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ และการจัดเก็บส่วนเพิ่มในราคาพลังงาน (Surcharge) เช่น การเพิ่มค่าไฟฟ้าแก่ผู้ใช้ไฟที่ใช้ไฟฟ้าอย่างไม่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

(4) มาตรการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ

- จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีการประหยัดพลังงาน รวมถึงการบริการการตรวจสอบพลังงาน (Energy Audit)
- จัดให้มีบริการด้านการฝึกอบรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน

- สนับสนุนเงินทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาให้กับสถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย และภาคเอกชน ในด้านการอนุรักษ์พลังงาน เช่น การวิจัยและพัฒนาเพื่อให้ได้ต้นแบบของเครื่องจักร อุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใช้พลังงานต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพสูง เป็นต้น
- สนับสนุนให้มีองค์กร/บริษัทที่ปรึกษาด้านการประหยัดพลังงาน และองค์กร/บริษัทที่ให้บริการด้านพลังงาน (Energy Service)
- ส่งเสริมให้มีสถานที่ห้องปฏิบัติการวิจัยพร้อมอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องวัดเพื่อรองรับงานศึกษาวิจัยต่าง ๆ
- ส่งเสริมให้มีการนำต้นแบบที่พัฒนาได้ผลแล้วไปสู่การผลิตในเชิงพาณิชย์

3.2 มาตรการควบคุมและกำกับดูแล เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการอนุรักษ์พลังงานของประเทศจำเป็นต้องมีมาตรการบังคับ ควบคุมและกำกับดูแล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับการใช้พลังงานในภาคเอกชน และเพื่อให้การดำเนินงานด้านการอนุรักษ์พลังงานเป็นไปในแนวทางที่จะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติมาตรการดังกล่าวได้แก่

- (1) การกำหนดให้โรงงาน/อาคารที่ใช้พลังงานมากถึงระดับหนึ่ง เป็นโรงงาน/อาคารควบคุมการใช้พลังงาน โดยโรงงาน/อาคารควบคุมเป็นโรงงาน/อาคารที่มีหน้าที่ดังนี้
  - จะต้องส่งข้อมูลการใช้พลังงานให้กับทางราชการตามที่กำหนด แต่ทั้งนี้ให้เป็นภาระต่อภาคเอกชนน้อยที่สุด เนื่องจากการจัดหาข้อมูลโดยปรกตินั้นเป็นภาระของรัฐที่จะดำเนินการ
  - การกำหนดให้โรงงาน/อาคารควบคุมมีผู้รับผิดชอบ/ผู้ตรวจสอบ/วิศวกรพลังงานประจำโรงงาน/อาคาร ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายจะกำหนด
  - การให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการเข้าไปสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลการใช้พลังงานในโรงงาน/อาคาร
  - ดำเนินการอนุรักษ์พลังงานตามวิธีการที่รัฐกำหนด

สำหรับลักษณะของโรงงานควบคุมนั้น คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเห็นว่าในขั้นแรกอาจกำหนดในระดับการใช้พลังงานตั้งแต่ 2,000 กิโลวัตต์ขึ้นไป ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 283-293 แห่ง ส่วนอาคารควบคุมที่อยู่ในระดับการใช้พลังงานตั้งแต่ 2,000 กิโลวัตต์ขึ้นไป จะอยู่ประมาณ 50 แห่ง ซึ่งเป็นจำนวนที่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานจะสามารถควบคุมดูแลได้อย่างทั่วถึง

(2) กำหนดมาตรฐานเครื่องจักรอุปกรณ์และมาตรฐานการก่อสร้างอาคาร

- กำหนดมาตรฐานเครื่องจักรอุปกรณ์และวัสดุเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน
- กำหนดมาตรฐานอาคารสิ่งก่อสร้างเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน
- กำหนดให้มีฉลากเพื่อแสดงข้อมูลการใช้พลังงานของอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า

3.3 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการรณรงค์ให้ประชาชนหรือผู้ใช้พลังงานมีจิตสำนึกในการประหยัด

พลังงาน

- การจัดทำเอกสารทางวิชาการและเทคโนโลยีการประหยัดพลังงาน การจัดทำข่าวสาร แผ่นพับ ไปสเตอร์ ตลอดจนสารคดีและสโปตต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ออกอากาศทางสถานีวิทยุ และโทรทัศน์ และสื่อมวลชนต่าง ๆ โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านงบประมาณให้พอเพียง
- ให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพสูง
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเป็นผู้รวบรวมข้อมูลเองเพื่อให้ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญของข้อมูล และข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าของโรงงานโดยตรงเกิดจิตสำนึก และให้ความสนใจการประหยัดพลังงานมากขึ้น
- ส่งเสริมให้มีการสาธิตการอนุรักษ์พลังงาน เช่น การให้ความช่วยเหลือในรูปของการให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้ผู้ประกอบการลงทุนประหยัดพลังงานและเป็นแบบอย่างแก่โรงงานอื่น ๆ เป็นต้น

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ 140 / 2534

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย นโยบายการบริหารพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2529 กำหนดให้มิติดคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติขึ้น โดยมีองค์ประกอบและมีอำนาจและหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว นั้น

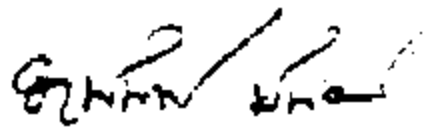
นายกรัฐมนตรี อาศัยอำนาจตามความในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยนโยบายการบริหารพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2529 ข้อ 5 จึงแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ประกอบด้วย

1. นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
2. รองนายกรัฐมนตรี (นายเสนาะ อุนากุล)	รองประธานกรรมการ
3. รองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอกเอก เกา สารสิน)	กรรมการ
4. รองนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์)	กรรมการ
5. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายไพจิตร เอื้อทวีกุล)	กรรมการ
6. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย วีระไวทยะ)	กรรมการ
7. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
8. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
9. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	กรรมการ
10. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน	กรรมการ
11. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
12. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
13. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ

14.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
15.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
16.	เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
17.	ผู้อำนวยการสำนักงานประมง	กรรมการ
18.	เลขาธิการภาพพัสงานแห่งชาติ	กรรมการ
19.	เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพิเศษกิจและ สังคมแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ
20.	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบาย พลังงานแห่งชาติ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2534

(นายอานันท์ ปันยารชุน)
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ....

มาตรา 5 กำหนดไว้ดังนี้

"ให้มีคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และอธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ และรองเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติคนหนึ่งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ"

แผนงานการอนุรักษ์พลังงานของประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

(แผนงานดำเนินการต่อเนื่อง)

กิจกรรมหลักของงาน	วัตถุประสงค์	หน่วย	เป้าหมาย					เป้าหมายรวม ตามแผนฯ 7
			2535	2536	2537	2538	2539	
1. ตรวจสอบวิเคราะห์และแนะนำการประหยัดพลังงานในโรงงาน	เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์การใช้พลังงานในโรงงาน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงเพื่อให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ	โรงงาน	260	260	260	260	260	1,300
2. ตรวจสอบวิเคราะห์และแนะนำการประหยัดพลังงานในอาคาร	เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์การใช้พลังงานในอาคาร พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงเพื่อให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ	อาคาร	100	100	100	100	100	500

ที่มา : กองเศรษฐกิจการพลังงาน สำนักงานพลังงานแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและการพลังงาน

แผนการอนุรักษ์พลังงานของประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 7 (ต่อ)

(แผนงานค่าเงินการต่อเนื่อง)

กิจกรรมหลักของงาน	วัตถุประสงค์	หน่วย	เป้าหมาย					เป้าหมาย รวม ตามแผนฯ 7
			2535	2536	2537	2538	2539	
3. เหมภาพรชา สัมพันธ์	เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมความรู้ใน การดำเนินงานด้านประหยัดพลังงาน ให้แก่ผู้สนใจทั่วไปทั้งในกลุ่มของ โรงงานอุตสาหกรรม อาคาร และ บ้านอยู่อาศัย โดยจัดทำในรูปของ :							
	(1) สิ่งตีพิมพ์							
	(1.1) ข่าวสารและคู่มือแนะนำ น้าการประหยัดพลังงาน	เล่ม	50,500	75,000	75,000	75,000	75,000	350,500
	(1.2) แผ่นพับ สติกเกอร์ และโปสเตอร์	แผ่น	100,000	200,000	300,000	400,000	500,000	1,500,000
	(2) วิทยุและโทรทัศน์ (วิดีโอเทป และ Spot โฆษณา)	เรื่อง	2	5	5	5	5	22
(3) สัมมนาและนิทรรศการ	ครั้ง	8	8	8	8	8	40	
(4) โลห်ประกาศเกียรติคุณ	โลห်	20	20	20	20	20	100	

แผนการอนุรักษ์พลังงานของประเทศในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 7 (ต่อ)

(แผนงานดำเนินการต่อเนื่อง)

กิจกรรมหลักของงาน	วัตถุประสงค์	หน่วย	เป้าหมาย					เป้าหมายรวม ตามแผนฯ 7
			2535	2536	2537	2538	2539	
4. ฝึกอบรมสัมมนา	(1) เพื่อเพิ่มเติมความรู้ทางด้านการประหยัดพลังงานให้แก่เจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้พลังงานในโรงงาน และอาคาร	คน	800	1,200	1,200	1,200	1,200	5,600
	(2) เพื่อฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทางด้านอนุรักษ์พลังงาน ตามพระราชบัญญัติการอนุรักษ์พลังงาน	คน	1,500	1,500	-	-	-	3,000
	(3) สัมมนาเสวนาเพื่อกระตุ้นให้โรงงานอุตสาหกรรมทั่วประเทศมีความตื่นตัวทางด้านประหยัดพลังงาน	คน	2,200	-	2,200	-	2,200	6,600
	รวม	คน	4,500	2,700	3,400	1,200	3,400	15,200

แผนการอนุรักษ์พลังงานของประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 7 (ต่อ)

(แผนงานดำเนินการต่อเนื่อง)

กิจกรรมหลักของงาน	วัตถุประสงค์	หน่วย	เป้าหมาย					เป้าหมาย รวม ตามแผนฯ 7
			2535	2536	2537	2538	2539	
5. ตรวจสอบเครื่องจักร วัสดุและอุปกรณ์ ใน การขอสถิตรา บุคลากร	เพื่อส่งเสริมให้โรงงานได้ลงทุนปรับ ปรุงและเปลี่ยนแปลงอุปกรณ์เครื่อง จักร วัสดุและอุปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ	รายการ	50	50	50	50	50	250
6. การให้เงินกู้เพื่อการ สาธิตการประหยัด พลังงาน	เพื่อสนับสนุนให้โรงงานดำเนินการ ด้านการประหยัดพลังงาน และเป็น ตัวอย่างให้โรงงานต่างๆ ได้เห็นผล สำเร็จในการดำเนินงานและนำไป ใช้ในทางปฏิบัติได้ โดยการให้เงินกู้ ดอกเบี้ยต่ำ	โรงงาน	10	10	10	10	10	50

แผนการอนุรักษ์พลังงานของประเทศในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 7 (ต่อ)

(แผนงานดำเนินการต่อเนื่อง)

กิจกรรมหลักของงาน	วัตถุประสงค์	หน่วย	เป้าหมาย					เป้าหมายรวม ตามแผนฯ 7
			2535	2536	2537	2538	2539	
7. ติดตามประเมินผล การประหยัดพลังงาน	เพื่อให้ได้ข้อมูลต่างๆ ในการดำเนินงานด้านประหยัดพลังงานทั้งในโรงงานและอาคาร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินการ เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการวางแผนและกำหนดเป้าหมายการประหยัดพลังงานของประเทศ	แห่ง		720		720		1,440